

NUORTEN PSYKOSOSIAALISET MENETELMÄT

- ▶ KYS ERITYISVASTUUALUE
- ▶ NUORTEN MIELENTERVEYDEN OSAAMISKEKUSTIIMI
- ▶ PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ TARJA KOSKINEN
- ▶ PROJEKTIKOORDINAATTORIT SAARA UDD JA SUVI VASILJEV

KYS ERVA

- ▶ KYS erityisvastuualue: Pohjois-Savo, Keski-Suomi, Pohjois-Karjala, Etelä-Savo ja Itä-Savo, yhteensä 815 000 asukasta
- ▶ Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri 18 kuntaa
- ▶ Keski-Suomen sairaanhoitopiiri 22 kuntaa
- ▶ Pohjois-Karjala Siun sote 13 kuntaa
- ▶ Etelä-Savo Essote + Itä-Savo Sosteri 12 kuntaa
- ▶ Paljon kuntia, paljon esihenkilöitä eli yhteistyökumppaneita SI-SO-TE-akselilla

MITKÄ NMOK JA IPC

- ▶ Nuorten mielenterveyden osaamiskeskustiimi (NMOK) tuottaa Kuopion yliopistollisen sairaalan erityisvastuualueella IPC-koulutukset ja näihin liittyvän koordinaation, menetelmän käyttöönoton sekä juurtumisen tuen yhteistyössä perustason ja erikoissairaanhoidon kanssa (TulSote-hanke)
- ▶ IPC (interpersonal counselling) on nuorten mielialaoireiden helpottamiseksi käytettävä ohjaus- ja neuvontamenetelmä (6-8 käyntiä), joka sopii käytettäväksi koulu-, oppilas- ja opiskelijaterveydenhuollossa 13-18-vuotiaiden nuorten kanssa

MIKSI UUSIA MENETELMIÄ?

- ▶ Nuorten psyykinen oireilu lisääntyy jatkuvasti, jopa 20% mielialaoireilua
- ▶ Mielialaoireilu heikentää arjen toimintakykyä
- ▶ Mielenterveyden häiriöt ovat nuoruusikäisten merkittävin terveysongelma
- ▶ Tarvitaan näyttöön perustuvia menetelmiä nuorille tueksi, työntekijöille työkaluksi
- ▶ Tavoite: ennaltaehkäisy, pystytään auttamaan nuoria riittävän varhain, oikea-aikaisesti
- ▶ Reagoimalla oikea-aikaisesti nuoren mielialaoireiluun perustasolla, pystytään ehkäisemään oireilun hankaloitumista ja pitkittymistä pysyvästikin
- ▶ 60 % IPC-ohjauksessa olleista nuorista toipui oireistaan täysin vuoden seurannasta

MIKSI JUURI IPC?

- ▶ Helppokäyttöinen, matalalla kynnyksellä käyttöön otettava
- ▶ Sopii sinne, missä nuoret luontaisesti ovat: kouluille ja oppilaitoksiin
- ▶ Vaikuttava: nuoret saavat avun, oireet helpottavat, ei tarvita pitkiä jaksoja tai raskastakin erikoissairaanhoidon tutkimusta
- ▶ Varhainen puuttuminen oireisiin – parempi ennuste aikuisuuteen

IPC-KOULUTUSPROSESSI

- ▶ Työntekijänä voi olla kuraattori, terveydenhoitaja, psykologi, psykiatrinen sairaanhoitaja tai vastaava koululla toimiva sosiaali- tai terveystieteiden koulutuksen saanut
- ▶ Koulutus kaksi päivää, boosteri-päivä, menetelmäohjaus vuoden ajan koulutuksen jälkeen (3 viikon välein, ryhmissä)
- ▶ Menetelmän käyttöönoton tueksi lisäksi esihenkilöyhteistyöryhmät

Yhteistoimintatasot

ERVA-taso: OT-keskus, THL, hanke

Maakuntataso: ESH, LAPE-foorumit,
SI-SO-TE-ohjausryhmät, PEKE

Kuntataso: Yhteistyöryhmät
lähiesihenkilöiden kanssa

HANKKEEN KÄYNNISTYMINEN

- ▶ Hanke käynnistynyt 1.9.2020
  - Kontaktoituminen maakuntiin (hankehenkilöt, ylin johto: sote- ja sivistystoimi, erikoissairaanhoidon ja perustasojen esihenkilöt), tiedon jakaminen, koulutusten koordinointi ja järjestelyt
  - Vuoropuhelu IPC-menetelmän levittämisestä, käyttöönotosta ja juurruttamisesta kaikissa maakunnissa, kaikilla tasoilla
  - Materiaalien tuottaminen
- ▶ Ensilinjassa IPC, myöhemmin hankekauden aikana Cool Kids

HANKKEEN ETENEMINEN KYS ERVALLA

- ▶ IPC-koulutukset 1. aalto syksy 2020: Pohjois-Savo, Essote, Siun sote, Keski-Suomi
- ▶ IPC-koulutukset 2. aalto kevät 2021: Pohjois-Savo, Essote, Sosteri, Keski-Suomi
- ▶ IPC-koulutukset 3. aalto syksy 2021: Pohjois-Savo, Keski-Suomi, Siun sote, Essote ja Sosteri
- ▶ IPC-koulutukset 4. aalto kevät 2022: Todennäköisesti useampaan maakuntaan
- ▶ IPC-menetelmäohjaukset käynnistyneet noin kuukauden sisällä koulutuksista
- ▶ **Tässä vaiheessa KYS erva:lla n. 250 IPC-menetelmään kouluttautuvaa osaajaa**

NMOK JUURTUMISEN TUKENA

- ▶ IPC-menetelmäohjaus
- ▶ Yhteistyöryhmät perustasolla lähiesihenkilöiden kanssa – vuoropuhelu ja yhdessä suunnittelu
- ▶ Yhteinen keskustelu LAPE, SISOTE yms. ryhmissä - tiedon jakaminen
- ▶ IPC-menetelmäohjaajapotentiaalin vahvistaminen ja tuki erikoissairaanhoidossa sekä erikoissairaanhoidon ja perustason välimaastossa
- ▶ Jatkossa myös opettajille, vanhemmille ja nuorille tiedon lisääminen mielenterveydestä, mielialaoireilusta ja oireiluun reagoinnista, ennaltaehkäisy

KENTÄLTÄ KUULTUA

- ▶ "IPC on tuonut työhöni menetelmän, jossa jokaisella kerralla nuoren kanssa tiedän, mitä tehdä - tavoitteellisesti ja nuoren voimavaroja tukien"
- ▶ "Strukturoitu työkalu tulee tarpeeseen"
- ▶ "Ilman IPC:tä olisin tavannut tätä nuorta vähintään puoli vuotta – nyt olennaiset ongelmat ratkesivat 6 kerran IPC:llä"
- ▶ "Nuoren olennaisen ongelman löytäminen ja siihen keskittyminen on auttanut tiivistämään jaksoja ja helpottanut nuoren tilannetta nopeasti"
- ▶ "Nuori oli tyytyväinen IPC-jaksolla siihen, että oppi ihmissuhteiden vaikutuksen omaan oloon ja sen, miten omaan hyvinvointiin voi vaikuttaa"
- ▶ "Vihdoinkin apu tuodaan nuorelle eikä lähetetä häntä hakemaan apua – koko toimintamalli kääntyy 180 astetta"

COOL KIDS

- ▶ Cool Kids-hoito-ohjelma on suunnattu 13-17-vuotiaille nuorille, joilla ahdistuneisuus on tällä hetkellä elämässä merkitsevin häiritsevä tekijä
- ▶ Soveltuu kaikista ahdistuneisuuden muodoista kärsiville nuorille
- ▶ KYS erikoissairaanhoido koulutautuu ja pilotoi kevät ja syksy 2021 (4 työntekijää)
- ▶ Maakuntiin vastaanottavaisuuden mukaan alkaen 2021-2022 taitteessa

► PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ TARJA
KOSKINEN

tarja.koskinen@kuh.fi

► PROJEKTIKOORDINAATTORI
SAARA UDD saara.udd@kuh.fi

► PROJEKTIKOORDINAATTORI
SUVI VASILJEV

suvi.vasiljev@kuh.fi

KYS